

ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ I – NĂM HỌC 2021-2022
MÔN NGỮ VĂN – KHỐI 11
Thời gian làm bài : 90 phút

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

“Ở dân tộc nào cũng có thể có chuyện nói xấu nhau, nhưng trở thành căn bệnh nói xấu sau lưng thì chỉ có thể ở những dân tộc có tính cộng đồng làng xã mạnh như Việt Nam. Trong cộng đồng, mỗi người có một vị trí nhất định nên không ai muốn mất vị trí ấy, cũng không muốn người khác hơn mình, từ đó mà sinh ra cào bằng, đố kỵ, kèn cựa nhau. Nói xấu sau lưng là một công cụ để thực hiện việc cào bằng, kèn cựa ấy. Bệnh nói xấu sau lưng có hai đặc điểm: Thứ nhất là người ta không bao giờ nói xấu một người thua kém mình. Với người thua kém mình, người Việt luôn có xu hướng giúp đỡ họ. Người ta cũng thường không nói xấu những người đã vượt lên cao hẳn, đã xác lập một địa vị vững chắc, ổn định trên một thang bậc trong cộng đồng. Đối tượng chịu sự nói xấu, ném đá bao giờ cũng là người ngang bằng mình đang có xu hướng vượt lên hoặc những người vừa mới vượt lên cao hơn mình ở một phương diện nào đó, mục đích là nhằm dìm người ta xuống. Đặc điểm thứ hai là việc nói xấu diễn ra lén lút sau lưng người bị hại, người bị hại không hề biết được. Nói xấu trước mặt sẽ khiến người ta mất mặt. Gây thù chuốc oán là điều mà người Việt thường né tránh. Hơn nữa khi nói thẳng sẽ phải cân nhắc, đắn đo. Còn khi nói xấu sau lưng, thì người ta có thể thả phanh nói cho sướng miệng, đơm đặt thêm thắt cho bõ ghét. Do thiếu trong sáng nên bệnh này đôi khi còn được gọi là “bệnh thối mồm”.

(Trích từ “Hệ giá trị Việt Nam từ truyền thống đến hiện đại và con đường tới tương lai” – Trần Ngọc Thêm, NXB Văn hóa văn nghệ, 2016)

Câu 1 (0,5 điểm): Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích?

Câu 2 (0,5 điểm): Theo tác giả, đâu là mục đích của căn bệnh “nói xấu sau lưng”?

Câu 3 (1,0 điểm): Từ nội dung đoạn trích, anh / chị hãy lí giải vì sao người ta không nói xấu sau lưng những người thấp hơn mình hoặc cao hơn mình?

Câu 4 (2,0 điểm): Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, hãy viết một đoạn văn (khoảng từ 10 đến 15 dòng) trình bày suy nghĩ của anh / chị về tác hại của hành động “nói xấu sau lưng” người khác.

II. LÀM VĂN (6,0 điểm)

Phân tích tâm trạng của Chí Phèo trong đoạn trích dưới đây:

“Thằng này rất ngạc nhiên. Hết ngạc nhiên thì hắn thấy mắt hình như uơn uớt. Bởi vì lần này là lần thứ nhất hắn được một người đàn bà cho. Xưa nay, nào hắn có thấy ai tự nhiên cho cái gì. Hắn vẫn phải dọa nạt hay là giật cướp. Hắn phải làm cho người ta sợ. Hắn nhìn bát cháo bốc khói mà bâng khuâng. Thị Nở thì chỉ nhìn trộm hắn rồi lại toe toét cười. Trông thị thể mà có duyên. Tình yêu làm cho có duyên. Hắn thấy vừa vui vừa buồn. Và một cái gì nữa giống như là ăn năn. Cũng có thể như thế lắm. Người ta hay hối hận về tội ác khi không đủ sức mà ác nữa. Thị Nở giục hắn ăn nóng. Hắn cầm lấy bát cháo đưa lên mồm. Trời ơi cháo mới thơm làm sao! Chỉ khối xông vào mũi cũng đủ làm người nhẹ nhõm. Hắn húp một húp và nhận ra rằng: những người suốt đời không ăn cháo hành không biết rằng cháo hành ăn rất ngon. Nhưng tại sao mãi đến tận bây giờ hắn mới nếm mùi vị cháo?”

(Trích Chí Phèo, Nam Cao, SGK Ngữ văn 11, tập 1, tr150, NXB GD Việt Nam)

...HẾT...

Họ tên HS : Số báo danh : Lớp :

ĐÁP ÁN ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ I - NĂM HỌC 2021 - 2022**MÔN: NGỮ VĂN- KHỐI 11****Thời gian làm bài: 90 phút****HƯỚNG DẪN CHẤM**

PHẦN	CÂU	YÊU CẦU CẦN ĐẠT	ĐIỂM
I	1	- Phương thức biểu đạt chính của văn bản: nghị luận.	0.5
	2	Theo tác giả, mục đích của căn bệnh “nói xấu sau lưng” là: “ <i>Trong cộng đồng, mỗi người có một vị trí nhất định nên không ai muốn mất vị trí ấy, cũng không muốn người khác hơn mình, từ đó mà sinh ra cào bằng, đố kỵ, kèn cựa nhau. Nói xấu sau lưng là một công cụ để thực hiện việc cào bằng, kèn cựa ấy</i> ”.	0,5
	3	Người ta không nói xấu sau lưng những người thấp hơn mình hoặc cao hơn mình là vì: những người thấp hơn mình vốn không phải là đối tượng có thể đe dọa đến vị trí của mình; ngược lại, những người cao hơn mình, đã xác lập vị trí ổn định trong xã hội là đối tượng vượt tầm mình, mình không thể vươn tới.	1,0
	4	-Nói xấu sau lưng người khác gây tác hại tới người nói xấu: + Tạo ra tâm lí hèn nhát, nhụt ý chí phấn đấu + Đánh mất cảm tình đối với người khác – Nói xấu sau lưng người khác gây tác hại tới người bị nói xấu: có thể tạo ra dư luận không tốt, từ đó ảnh hưởng tiêu cực tới nạn nhân. – Nói xấu sau lưng người khác gây tác hại tới cộng đồng: tạo nên tình trạng phe phái, mất đoàn kết, do vậy hiệu quả công việc sẽ không cao, dẫn đến sự trì trệ của xã hội. v.v...	2,0
II		<u>Yêu cầu về kĩ năng:</u> Biết cách làm một bài văn nghị luận văn học. Chia bố cục 3 phần. Diễn đạt ý đầy đủ, không sai lỗi về câu, chính tả Xác định đúng vấn đề cần nghị luận	1.0
		<u>Yêu cầu về nội dung:</u> I. Mở bài: - Giới thiệu tác giả Nam Cao, tác phẩm Chí Phèo - Giới thiệu nội dung đề yêu cầu: Tâm trạng nhân vật Chí Phèo - Trích dẫn văn bản	5.0

	II. Thân bài: ❖ Tổng: giới thiệu hoàn cảnh sáng tác, nhan đề, tóm tắt nội dung trước đó, vị trí đoạn trích... ❖ Phân tích: Tâm trạng của Chí Phèo + Chí Phèo rất “ngạc nhiên” và thấy “mắt như ươn ướt” biểu hiện của sự xúc động sâu sắc của một người đàn ông, bởi vì đây là lần đầu tiên hắn được một người đàn bà cho. Xưa nay, hắn muốn có được thì phải dọa nạt, cướp giật, phải làm cho người ta sợ + Bát cháo hành khiến Chí Phèo “bâng khuâng” + Thấy TN có duyên + Hắn thấy vừa vui vừa buồn. + Hắn thấy ăn năn, hối hận. + Cảm nhận: “Trời ơi cháo mới thơm làm sao!”- bát cháo là sự quan tâm của Thị Nở dành cho hắn + Chỉ khỏi xông vào mũi cũng đủ làm người nhẹ nhõm + Hắn nhận ra cháo hành rất ngon. Chí Phèo cảm nhận được mùi thơm và vị ngon của cháo. Cảm giác hạnh phúc vì được yêu thương đã thể hiện ra qua ý nghĩ vừa sung sướng vừa thương hại cho “những người suốt đời không ăn cháo hành không biết rằng cháo hành ăn rất ngon”. 3. Hợp: Nghệ thuật miêu tả tâm lí nhân vật sắc sảo; xây dựng được chi tiết nghệ thuật đặc sắc; ngôn ngữ sống động, vừa điêu luyện lại gần gũi, tự nhiên; giọng điệu đan xen biến hóa, trần thuật linh hoạt... III. Kết bài: Đoạn văn góp phần quan trọng trong việc kết nối và phát triển cốt truyện; tham gia khắc họa sắc nét tính cách, tâm lí và bi kịch của nhân vật; góp phần thể hiện tấm lòng nhân đạo của Nam Cao: phát hiện và khẳng định bản chất tốt đẹp của người nông dân lương thiện ngay cả khi họ bị cướp đi nhân hình và nhân tính	
	<u>LƯU Ý:</u> HS có thể có kiến giải khác hoặc triển khai luận điểm theo nhiều cách khác nhau. GV đánh giá mức điểm dựa trên kĩ năng làm bài và nội dung toàn bài của HS.	

